

## عنوان مقاله:

سلوک عرفانی در اثر هنری؛ تحلیل انتقادی آراء شایگان در فانوس جادویی زمان

## محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات هنر و رسانه، دوره 2، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

## نویسنده:

علیرضا آرام - طلبه سطح چهار حوزه علمیه قم و دکترای فلسفه اخلاق، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه قم، قم، ایران.

## خلاصه مقاله:

در این متن با روش تحلیلی-انتقادی، ضمن مرور خوانش عرفانی داریوش شایگان از پروست، ریشه‌های این دیدگاه را تعقیب می‌کنیم. اهمیت موضوع از این روست که در دوران رونق معنویت، گرایش به تفسیر عرفانی از آثار هنری با اقبالی مضاعف همراه می‌شود که همین اقبال، آسیب‌شناسی پیامدهای فراگیر شدن این نوع قرائت از اثر هنری را شایسته می‌سازد. تحلیل ما از خوانش عرفانی شایگان از هنر نشان می‌دهد که وی چگونه در نقاط عطف حیات فکری خود از هایدگر اثر پذیرفته و در یکی از واپسین تأملات نظری خود نیز همچنان به اندیشه هایدگر متأخر متمایل شده است. در عین حال، شایگان به سبب تجارب چندلایه و نیز بر اثر چرخشی که در اواسط دوران فکری خود به آن رسیده، از افراط در تفسیر عرفانی آثار هنری اجتناب کرده است. با این وصف، سلوک عرفانی شایگان در اثر هنری سلوکی مشروط، محتاط و وفادار به داوری خرد است، که تفاوت شایگان با هایدگر نیز در همین جهت‌گیری نهایی نمایان می‌شود. علی‌رغم نکات فوق، اندیشه شایگان در برقراری رابطه‌ای پایدار میان عقلانیت و عرفان و هنر، در کشمکش دو جهان سنتی و مدرن، کامیاب نیست.

## کلمات کلیدی:

تفسیر اثر هنری، شایگان، عرفان و هنر، معنویت‌گرایی

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1163493>

